

ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

LEARNING OUTCOMES ACHIEVEMENT IN COOPERATIVE EDUCATION OF PUBLIC HEALTH STUDENTS IN VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY UNDER THE ROYAL PATRONAGE, PATHUM THANI PROVINCE

อภิชัย คุณิพงษ์^{1*} และ ศศิธร ตันติเอกรัตน์²
Apichai Khuneepong and Sasitorn Tuntiakarut

Received : 12 March 2019

Revised : 7 December 2019

Accepted : 25 December 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และ 2) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ ประชากร ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 จำนวน 67 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1) นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.87, \sigma = 0.55$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ลักษณะส่วนบุคคล ($\mu = 4.22, \sigma = 0.68$) รองลงมาคือ การจัดทำรายงานสหกิจศึกษา ($\mu = 4.06, \sigma = 0.55$) และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ($\mu = 4.01, \sigma = 0.65$) และ 2) มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 4.06, \sigma = 0.48$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านสถานประกอบการ ($\mu = 4.23, \sigma = 0.59$) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษา ($\mu = 4.03, \sigma = 0.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ฝ่ายสหกิจศึกษา ($\mu = 3.79, \sigma = 0.66$) ผลการศึกษา ฝ่ายสหกิจศึกษาควรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความพร้อมในการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการบริการด้านสหกิจศึกษา

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ สหกิจศึกษา นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์

¹หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสถานพยาบาล คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

²Bachelor of Public Health (Hospital Management), Valaya Alongkorn Rajabhat University under the royal patronage, Pathum Thani Province

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: apichai@vru.ac.th

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study achievement in cooperative education and 2) to study satisfactory level in cooperative education of public health students in Valaya Alongkorn Rajabhat University under the royal patronage, Pathum Thani Province. The population consisted of 67 fourth year undergrad students. The research instruments were questionnaire. Statistics employed for data analyze were the frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that 1) the overall of the achievement in cooperative education of public health students were rated at high level ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.55$) and each aspect would be ranked based on their rating means as follows: personal characteristic ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.68$); cooperative education reporting ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.55$) and responsibility duty ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.65$); 2) the overall of the satisfactory level in cooperative education were at the high level ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.48$) and each aspect could be ranked as followed; enterprise ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.59$); advisors ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.48$) and cooperative education department ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.66$). The result of this study had to be used in the cooperative education department for high efficiency.

Keywords: Achievement, Cooperative Education, Public health Students

บทนำ

ประเทศไทยพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่คุณภาพการศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาประยุกต์ใช้ให้ตรงกับสายงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งการสร้างและพัฒนางานของบัณฑิต ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้มีการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาขึ้นมาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและพัฒนานักศึกษาที่จะสำเร็จให้ไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อประเทศในอนาคต (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558)

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการอย่างมีระบบ ด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติงาน ส่งผลทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้คุณภาพตรงตามที่ต้องการมากที่สุด ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้มีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการของสหกิจศึกษาจะเน้นที่ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกัน สหกิจศึกษามีการดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2446 สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ของวิทยาลัยเทคนิคซันเดอร์แลนด์ (Sunderland Technical College) ประเทศ

สหราชอาณาจักร ต่อมาในปี พ.ศ. 2449 ศาสตราจารย์เฮร์แมน ชไนเดอร์ (Prof. Herman Schneider) ได้นำมาใช้กับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยซินซินนาติ (University of Cincinnati) ซึ่งถือว่าเป็นการดำเนินการสหกิจศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับประเทศแคนาดานั้นมหาวิทยาลัยวอเตอร์ลู (University of Waterloo) ได้ดำเนินการสหกิจศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2500 ส่วนของประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้มีการดำเนินการสหกิจศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2538 (วิจิตร ศรีสอาน และคณะ, 2552)

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสหกิจศึกษาที่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเพิ่มประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามพันธกิจหลักที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาอย่างสมบูรณ์ พร้อมทั้งวิชาการความรู้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถทำงานร่วมกับบุคคลภายนอกหรือสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพพร้อมเข้าสู่สังคมการทำงานที่ใช้ความรู้และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ, 2560) จึงได้กำหนดให้มีรายวิชาสหกิจศึกษา โดยได้เปิดสอนรายวิชาสหกิจศึกษาในปีการศึกษา 2558 เป็นปีแรก มีนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 เข้าร่วมปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 1 รุ่นรวม 67 คน โดยปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี, จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 15 แห่ง และการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1 แห่ง ดังนั้น เพื่อให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการฝึกสหกิจศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 คณะสาธารณสุขศาสตร์ที่ฝึกสหกิจศึกษาตลอดหลักสูตรในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 67 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา แบ่งออกเป็น เพศและอายุ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ผลสำเร็จของงาน ด้านที่ 2 ความรู้ความสามารถ ด้านที่ 3 ความรับผิดชอบต่องานที่ ด้านที่ 4 ลักษณะส่วนบุคคล และ ด้านที่ 5 การจัดทำรายงานสหกิจศึกษา และ 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ความพึงพอใจต่อสถานประกอบการ ด้านที่ 2 ความพึงพอใจต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และด้านที่ 3 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานฝ่ายสหกิจศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิดเกี่ยวกับเพศ และอายุ จำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ผลสำเร็จของงาน ด้านที่ 2 ความรู้ความสามารถ ด้านที่ 3 ความรับผิดชอบต่องานที่ ด้านที่ 4 ลักษณะส่วนบุคคล และด้านที่ 5 การจัดทำรายงานสหกิจศึกษา จำนวน 20 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ความพึงพอใจต่อสถานประกอบการ ด้านที่ 2 ความพึงพอใจต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และด้านที่ 3 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานฝ่ายสหกิจศึกษา จำนวน 14 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในภาพรวมเท่ากับ 0.860 ถือว่ามีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้ได้

เกณฑ์การให้คะแนน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ผลสำเร็จของงาน ด้านที่ 2 ความรู้ความสามารถ ด้านที่ 3 ความรับผิดชอบต่องานที่ ด้านที่ 4 ลักษณะส่วนบุคคล และด้านที่ 5 การจัดทำรายงานสหกิจศึกษา จำนวน 20 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนมากที่สุด 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน การแปลผลของคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับ

ต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ความพึงพอใจต่อสถานประกอบการ ด้านที่ 2 ความพึงพอใจต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และด้านที่ 3 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานฝ่ายสหกิจศึกษา จำนวน 14 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนมากที่สุด 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน การแปลผลของคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ การแปลผลของคะแนนความพึงพอใจออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทุกคน ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาบันทึกข้อมูลลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 92.5 มีอายุอยู่ระหว่าง 21-23 ปี ร้อยละ 69.1 มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 22.7 ปี ($\sigma = 1.05$)

2. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.55$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ลักษณะส่วนบุคคล ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.68$) รองลงมาคือ การจัดทำรายงานสหกิจศึกษา ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.55$) และความรับผิดชอบหน้าที่ ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.65$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความรู้ความสามารถ ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.55$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
รายด้านและภาพรวม (n=67)

ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	μ	σ	ระดับ
1. ผลสำเร็จของงาน	3.81	0.56	สูง
2. ความรู้ความสามารถ	3.78	0.55	สูง
3. ความรับผิดชอบต่องานที่	4.01	0.65	สูง
4. ลักษณะส่วนบุคคล	4.22	0.68	สูง
5. การจัดทำรายงานสหกิจศึกษา	4.06	0.55	สูง
ภาพรวม	3.87	0.55	สูง

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านผลสำเร็จของงาน กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้
ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.55$) รองลงมาคือ สามารถทำงานได้
ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และเสร็จทันเวลา ($\mu = 3.76$, $\sigma = 0.61$)

2.2 ด้านความรู้ความสามารถ กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถใช้วัสดุและอุปกรณ์ของ
สำนักงานได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 3.99$, $\sigma = 0.62$) รองลงมาคือ มีระบบการจัดการและการวางแผน
การทำงานก่อนลงมือปฏิบัติ และสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และ
การนำเสนอ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ 3.93 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความรู้ทางวิชาการเพียงพอ
ที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\mu = 3.51$, $\sigma = 0.88$)

2.3 ด้านความรับผิดชอบต่องานที่ กลุ่มตัวอย่างมีการรับฟังข้อเสนอแนะ คำวิจารณ์
และมีการปรับปรุงพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.71$) รองลงมาคือ มีความ
สนใจและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.81$) และมีความรับผิดชอบและ
สามารถไว้วางใจให้ปฏิบัติงาน ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สามารถทำงาน
ได้เอง โดยไม่ต้องรอรับคำสั่งและช่วยงานของหน่วยงาน ($\mu = 3.64$, $\sigma = 0.64$)

2.4 ด้านลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีความซื่อสัตย์ เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.67$) รองลงมาคือ
มีบุคลิกภาพที่ดีและมีการวางตัวได้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.65$) และให้ความสนใจศึกษา
เรียนรู้กฎระเบียบและนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.79$)
และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ทำงานตรงต่อเวลาอย่างเต็มที่ ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.81$)

2.5 ด้านการจัดทำรายงาน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า รายงานมีประโยชน์ต่อ
การพัฒนาของสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำที่สุดคือ การวางแผนในการจัดทำรายงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ($\mu = 3.93$, $\sigma = 0.66$)

3. ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.48$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านสถานประกอบการ ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.59$) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษา ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ฝ่ายสหกิจศึกษา ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.66$)

ตารางที่ 2 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษารายด้านและภาพรวม (n=67)

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษา	μ	σ	ระดับ
1. สถานประกอบการ	4.23	0.59	สูง
2. อาจารย์ที่ปรึกษา	4.03	0.48	สูง
3. ฝ่ายสหกิจศึกษา	3.79	0.66	สูง
ภาพรวม	4.06	0.48	สูง

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ด้านสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.63$) รองลงมาคือ การมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถของนักศึกษา ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.64$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การเปิดโอกาสในการรับนักศึกษาเข้าทำงานต่อในอนาคต ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.95$)

3.2 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการนำเสนอผลการปฏิบัติงานได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.61$) รองลงมาคือ สามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการทำรายงานทางวิชาการ/โครงการได้ ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สามารถดูแลเอาใจใส่ ติดตามแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 4 เดือน ($\mu = 3.93$, $\sigma = 0.61$)

3.3 ด้านฝ่ายสหกิจศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ฝ่ายสหกิจศึกษา มีการจัดให้มีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลายระหว่างนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 3.82$, $\sigma = 0.67$) รองลงมาคือ มีความสามารถในการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.78$) และมีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อมในการบริการด้านสหกิจศึกษา ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.65$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ลักษณะส่วนบุคคล รองลงมาคือ การจัดทำรายงานสหกิจศึกษา และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะสาธารณสุขศาสตร์ ได้มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีแผนงานโครงการและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน โดยมีการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยส่งเข้ารับการอบรมหลักสูตรคณาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา มีกระบวนการปฐมนิเทศ ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาและเอกสารรายงานต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาก่อนที่จะลงปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นอกจากนี้ นักศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานอย่างเข้มข้นในรูปแบบการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ภาคสนามทั้งในสถานบริการสาธารณสุขและในชุมชนจากอาจารย์พี่เลี้ยงสหกิจศึกษาประจำแหล่งฝึกสหกิจศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของทัศนีย์ ประธาน และคณะ (2555) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ส่วนใหญ่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของจันทิมา เขียวแก้ว (2550) ที่พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับดี

2. กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านสถานประกอบการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่ลงฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา จึงมีความต้องการที่จะนำความรู้ที่ตนเองศึกษาเล่าเรียนมาเป็นระยะเวลา 4 ปี นำไปฝึกปฏิบัติในช่วงการฝึกสหกิจศึกษา เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นก่อนสำเร็จการศึกษา และนำไปใช้ในการทำงานในอนาคตต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่า คณะสาธารณสุขศาสตร์ได้มีการจัดประชุมเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาและพี่เลี้ยงของสถานประกอบการแหล่งฝึกสหกิจศึกษาก่อนดำเนินการสหกิจศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีการเตรียมความพร้อมการดำเนินสหกิจศึกษาด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดร.ณิ มูแกมมณีรัตน์ รัตนพันธ์ และยาร้อนะ ศรีอาหมัด (2554) ที่พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่มีความพึงพอใจในสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของทัศนีย์ ประธาน และคณะ (2555) ที่พบว่า นักศึกษาพึงพอใจในส่วนของการอบรมเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานสหกิจศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการที่เพียงพอและสามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และสร้างเสริมให้มีจิตอาสา สามารถทำงานได้เอง โดยไม่ต้องรอรับคำสั่งและช่วยงานของหน่วยงาน มีการทำงานตรงต่อ

เวลาอย่างเต็มที่ รวมทั้งมีการวางแผนในการจัดทำรายงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งดูแลเอาใจใส่ ติดตามแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของนักศึกษา อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 4 เดือน

2. หน่วยงานที่เป็นแหล่งฝึกสหกิจศึกษา ควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านการเปิดโอกาสและมอบหมายให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรคและตรวจคัดกรองโรคเบื้องต้น รวมทั้งงานอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความรู้และความสามารถของนักศึกษา

3. ฝ่ายสหกิจศึกษา ควรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมในการประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการบริการด้านสหกิจศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จันทิมา เขียวแก้ว. (2550). รายงานการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ดร.ณิ มูเก็ม, มณีนรัตน์ รัตนพันธ์ และยาร่อนะ ศรีอาหมัด. (2554). ศึกษารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ทัศนีย์ ประธาน และคณะ. (2555). ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 7(3): 141-158. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). คู่มือปฏิบัติงานสหกิจศึกษา. ปทุมธานี: สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน.
- วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ. (2552). ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: สมาคมสหกิจศึกษาไทย.